

Intro til prekenen:

Vi hørte fra profeten om Herrens dag – vredens dag – en dag med nød og trengsel, tilintetgjørelse og herjing, mulm og mørke, skyer og skodde.

Snakker han om dommedag den dagen der livet vårt er slutt og vi skal møte dommen? Kanskje, men ikke bare det, Profeten snakker om mange slags onde dager. - Slike dager vi alle opplever i løpet av vårt liv. I dagens evangelium forbereder Jesus sine disipler på at det skal komme mange vonde dager, men at vi ikke skal være redde, for vi har en Gud som elsker oss. Han snakker til disiplene i lignelser som han håper de vil forstå.

Det hellige evangelium står skrevet hos Matteus i det 25. kapittel (14-30)

(Jesus sa til disiplene sine)¹⁴ Det er som med en mann som skulle dra utenlands. Han kalte til seg tjenerne sine og overlot dem alt han eide: ¹⁵ En ga han fem talenter, en annen to og en tredje én talent – etter det hver enkelt hadde evne til. Så reiste han.

¹⁶ Han som hadde fått fem talenter, gikk straks bort og drev handel med dem og tjente fem til. ¹⁷ Han som hadde fått to talenter, gjorde det samme og tjente to til. ¹⁸ Men han som hadde fått én talent, gikk og gravde et hull i jorden og gjemte sin herres penger.

¹⁹ Da lang tid var gått, kom tjenernes herre tilbake og ville holde regnskap med dem. ²⁰ Han som hadde fått fem talenter, kom fram og hadde med seg fem til og sa: 'Herre, du ga meg fem talenter; se, jeg har tjent fem talenter til.' ²¹ Herren hans svarte: 'Bra, du gode og tro tjener! Du har vært tro i lite, jeg vil sette deg over mye. Kom inn til gleden hos din herre!' ²² Også han med to talenter kom fram og sa: 'Herre, du ga meg to talenter; se, jeg har tjent to til.' ²³ Herren hans svarte: 'Bra, du gode og tro tjener! Du har vært tro i lite, jeg vil sette deg over mye. Kom inn til gleden hos din herre!'

²⁴ Så kom også han fram som hadde fått én talent, og sa: 'Herre, jeg visste at du er en hard mann, som høster hvor du ikke har sådd, og sanker hvor du ikke har strødd ut. ²⁵ Derfor ble jeg redd og gikk og gjemte talenten din i jorden. Se, her har du ditt.'

Intro to the sermon:

We heard from the prophet about the day of the Lord - the day of wrath - a day of distress and anguish, ruin and devastation, of darkness and gloom, clouds and thick darkness.

Is he talking about Judgment Day, the day when our life ends and we face judgment? Maybe, but not only that, the Prophet speaks of many kinds of evil days. - Such days as we all experience during our lives. In today's gospel Jesus is preparing his disciples that many bad days will come, but that we do not have to be afraid. We have a God who loves us. He speaks to the disciples in parables that he hopes they will understand.

The Gospel according to Matthew 25:14-30

[Jesus said to the disciples:] ¹⁴ "For it is as if a man, going on a journey, summoned his slaves and entrusted his property to them; ¹⁵ to one he gave five talents, to another two, to another one, to each according to his ability. Then he went away. ¹⁶ The one who had received the five talents went off at once and traded with them, and made five more talents. ¹⁷ In the same way, the one who had the two talents made two more talents. ¹⁸ But the one who had received the one talent went off and dug a hole in the ground and hid his master's money.

¹⁹ After a long time the master of those slaves came and settled accounts with them. ²⁰ Then the one who had received the five talents came forward, bringing five more talents, saying, 'Master, you handed over to me five talents; see, I have made five more talents.' ²¹ His master said to him, 'Well done, good and trustworthy slave; you have been trustworthy in a few things, I will put you in charge of many things; enter into the joy of your master.' ²² And the one with the two talents also came forward, saying, 'Master, you handed over to me two talents; see, I have made two more talents.' ²³ His master said to him, 'Well done, good and trustworthy slave; you have been trustworthy in a few things, I will put you in charge of many things; enter into the joy of your master.' ²⁴ Then the one who had received the one talent also came forward, saying, 'Master, I knew that you were a harsh man, reaping where you did not sow, and gathering where you did not scatter seed; ²⁵ so I was afraid, and I went and hid your talent in the ground. Here you have what is yours.'

26 Men herren svarte ham: 'Du dårlige og late tjener! Du visste at jeg høster hvor jeg ikke har sådd, og sanker hvor jeg ikke har strødd ut. 27 Da burde du ha overlatt pengene mine til dem som driver med utlån, så jeg kunne fått dem igjen med renter når jeg kom tilbake. 28 Ta derfor talenten fra ham og gi den til ham som har de ti talentene! 29 For den som har, skal få, og det i overflod. Men den som ikke har, skal bli fratatt selv det han har. 30 Og kast den unyttige tjeneren ut i mørket utenfor, der de gråter og skjærer tenner.'

Slik lyder det hellige evangelium

Preken

Jeg er en del sammen med andre prester og hver tirsdag har vi tekstgjennomgåelse, og der deler vi ideer og tanker om kommende søndags tekst. Noen av de tankene jeg skal formidle i dag har jeg fra Korla Masters. Hun klarte å overbevise meg om at dette var det Jesu mente med denne fortellingen.

I daglig tale bruker vi ofte lignelser, metaforer og ordspråk. Jeg følger meg fri som en fugl, sier vi, men jeg er jo ikke en fugl. Du spiser som en snegle kan vi si når noen spiser sakte, men de er jo ikke snegler. Lignelser, metaforer og ordspråk forteller om noe helt annet enn de ordene vi sier.

Slike måter å snakke på gir oss mulighet til å forstå mer enn ord kan romme, og Jesus gjør dette mye.

Derfor må vi først si noe om hva denne lignelsen ikke handler om: Den handler ikke om penger. Den handler heller ikke om talenter, det vil si våre gode egenskaper og alt det vi er flinke til.

Jesus underviste disiplene sine ved å snakke i lignelser like før han skal dø. Han ville forberede dem om hva som kommer etterpå. Han fortalte dem at han skulle dø og stå opp igjen, gå bort og komme igjen. På den dagen skulle det bli tydelig at det var de fattige og de som sørget og de som hungret etter rettferdighet som var de mest velsignede. Jesus sa at disiplene måtte vente og være forberedt til den dagen, Herrens dag. Men han snakke også mye om at det ville komme folk som ville føre dem vil, ville få dem bort fra troen. Jesus dem om en konge som laget et festmåltid for sønnen sitt bryllup (Matt. 22.1ff) og han sa til de innbudte:

26 But his master replied, 'You wicked and lazy slave! You knew, did you, that I reap where I did not sow, and gather where I did not scatter? 27 Then you ought to have invested my money with the bankers, and on my return, I would have received what was my own with interest. 28 So take the talent from him and give it to the one with the ten talents. 29 For to all those who have, more will be given, and they will have an abundance; but from those who have nothing, even what they have will be taken away. 30 As for this worthless slave, throw him into the outer darkness, where there will be weeping and gnashing of teeth.

The gospel of the Lord

Sermon:

I get together with other pastors every Tuesday when we have a text review, and we share ideas and thoughts about the coming Sunday's text. Some of the thoughts I have in my sermon today I have from Korla Masters. She managed to convince me that this was the message that Jesus meant in this parable.

In everyday speech we often use parables, metaphors, or proverbs. I feel free like a bird, we say, but I'm not a bird. You eat like a snail, we can say when someone eats slowly, but they are not snails. Parables, metaphors, and proverbs tell us something completely different than how we literally say it.

Such ways of speaking allow us to understand more than words can contain, and Jesus does this a lot.

Therefore, we must first say something about what this parable is not about: It is not about money, nor is it about talents, that is, our good qualities and all that we are good at.

Jesus taught his disciples by speaking in parables just before his death. He wanted to prepare them for what was coming next. He told them he was going to die and rise up, go away and come again. On that day it would be clear that it was the poor and those who mourned and those who hungered for righteousness who were the most blessed. Jesus said that the disciples had to wait and be prepared for that day, the day of the Lord. But he also talked a lot about the fact that there would be people who would lead them, ---away from the faith. Jesus told them about a king who made a feast for his son's wedding (Matt. 22.1ff) and he said to the guests:

Kom til bryllupet for alt er ferdig. Men én gikk til sin åker og én til sin forretning. Kort sagt, de ville ikke komme. Så fortalte Jesus om brudepikene der de kloke satt og ventet på brudgommen med olje i lampene sine.

Lignelsen om talentene som er dagens lignelse ble skrevet ned av Matteus på den tiden da Jesu etterfølgere var begynt å bli lei av å vente og motstanden mot de kristne var blitt stor.

Forfølgelsen av de kristne var en realitet og de var redde. Å vitne om att de trodde på Jesus, kunne sette dem i stor fare. De kunne risikere å bli gjort narr av, mishandlet og satt i fengsel. Derfor har nok noen av dem tenkt at det beste var holde seg i ro, beholde troen og ikke utsette seg og andre for fare eller bli fristet til å slutte å tro på Jesus. Som brudepikene satt de og ventet uten å gjøre noe særlig. Og de var også redde for å være opptatt med andre ting, som på lignelsen om bryllupsfesten; om de var på torget eller på jobben kunne det hende at Jesus kunne komme tilbake uten at de merket det? Men heller ikke de andre to lignelsene var ment å bli forstått bokstavelig.

Mannen med den ene talenten var redd, for han visste at lederen for tjenerne forventet mye, og han visste at han selv risikerte å miste alt om han tok sjansen på å investere. Derfor gjorde han det han trudde var best for å bevare troen: Han satt i ro og gjemte det gode budskapet i sitt hjerte. Ja, han bevarte troen, troen på evangeliet. Men han lot ikke evangeliet forandre hans liv, og han fortalte ikke det gode budskapet til andre. Han var redd for å ta sjansen på å mislykkes slik som han så at de andre gjorde.

De to andre handlet annerledes, de satset og mange ganger mislyktes de, slik som man gjør når man investerer penger, men noen ganger var det noen som lyttet og deres budskap ble hørt og trodd. Fem talenter ble til ti og to talenter ble til 4. Det var det Jesus ville formidle. Ikke vær redd for å miste troen, for Jesus er med oss hele veien, Gud forlater oss ikke, for han elsker oss uansett om vi lykkes eller ikke. Men Gud orket ikke tanken på at budskapet skulle dø ut med de som allerede var blitt troende. Gud hadde en annen plan med verden. Gå ut og gjør alle folkeslag til mine disipler, sa Jesus til de første disiplene og det sier han oss fremdeles.

Come to the wedding for everything is ready. But one went to his field and another to his business. In short, they did not come. Then Jesus told about the bridesmaids the maids who sat waiting for the bridegroom with oil in their lamps.

The parable of the talents that is today's parable was written down by Matthew at a time when Jesus' followers were beginning to get tired of waiting and the opposition to the Christians had grown. The persecution of the Christians was a reality, and they were afraid. Testifying that they believed in Jesus could put them in great danger. They could risk being mocked, abused, and imprisoned. Therefore, some of them have probably thought that the best thing to do was to stay calm, keep the faith and not expose themselves and others to danger or be shaken to stop believing in Jesus. Like the bridesmaids, they sat and waited without doing anything special. They were also afraid to be occupied with other things, such as the parable of the wedding feast describes, maybe they were in the square or at work when Jesus returned without them noticing? Neither of the other two parables was meant to be taken literally.

The man with one talent was afraid because he knew that the leader of the servants expected a lot, and he knew that he himself risked losing everything, if he took the chance to invest. Therefore, he did what he thought was best for keeping the faith: He sat still and hid the good news in his heart. Yes, he kept the faith, the faith in the gospel. But he did not let the gospel change his life, and he did not tell the good news to others. He was afraid to take the chance of failure as he saw others do.

The other two acted differently, they tried to invest and many times they failed, as you always do when you invest money, but sometimes someone listened and their message was heard and believed. Five talents became ten and two talents became 4. That was what Jesus wanted to convey. Do not be afraid to lose faith, for Jesus is with us all the way. God does not leave us, for he loves us whether we succeed or not. But God could not bear the thought that the message would die with those who had already become believers. God had another plan for the world. Go out and make all nations my disciples! Jesus said to the first disciples and he still tells us that.

Han slutter aldri å kalle oss til dette, han slutter aldri å elske oss, selv om vi mislykkes gang på gang, for en dag vil det gode vi gjør, bære frukt. Men å gjemme det gode budskapet, bevare det bare for oss selv eller i den trygge gode gruppen av troende, vil føre til at verden aldri får høre, se og kjenne til det gode budskapet. Alt det vi har fått, har vi fått for å dele det med andre. For ennå er det håp, selv om vi nå er midt inne i en vanskelig tid, så skal vi ikke gi opp, vi skal ikke slutte å fortelle om det gode budskapet om at Gud er med oss alle dager uansett hva som skjer. Stjernene lyser fremdeles i mørket.

Ære være Faderen og Sønnen og Ånden som var og er og blir en sann Gud fra evighet og til evighet.
AMEN

Forbønn :

He never stops calling us to this, he never stops loving us, even if we fail again and again, for one day the good we do, will bear fruit. But hiding the good news, keeping it only for ourselves or in the safe group of believers, will mean that the world will never hear, see and know the good news. Everything we have received; we have received to share with others. For there is still hope, even though we are now in the midst of a difficult time, we must not give up, we must not stop telling the good news that God is with us every day no matter what happens. The stars are still shining in the dark.

Glory be to the Father and to the Son and to the holy spirit as it was in the beginning is now and ever shall be. Amen.